

ЛИДЕРСТВО КРИЗИСНОЕ ВРЕМЯ

В

ДОЛЖЕН ЛИ ЛИДЕР РАСКРЫВАТЬ МАСШТАБ
УГРОЗЫ ПРОТИВНИКА ИЛИ ПРОЯВЛЯТЬ
УВЕРЕННОСТЬ И СИЛУ?

Еврейское озарение

Знакомство с учением Ребе

THE
SHLUCHIM
OFFICE

БАЛАК

Бемидбар

לעילוי נשמת אמנו וזקנתנו
האשה החשובה מצויינת במדותיה
בעלת מסירות נפש
מרת דבורה ע"ה גרינברג
בת הרה"ח ר' אהרון מענדל

נפטרה אור ליום ג' - כ"א מנחם אב תשפ"ג

В память о нашей маме и бабушке
Дворе Гринберг
Дочери раввина Аарона Мендела Хазана

Она жертвовала собой ради еврейства
Покинула этот мир 21 Менахем-Ава 5783

For sponsorship opportunities, email info@jewishinsights.org

Published and Copyright 2024 by

Shluchim Office International

816 Eastern Parkway, Brooklyn, NY 11213

718.221.0500

5785 - 2025

Founded in 2008 in memory of Rabbi Gabi and Rivky Holtzberg OB"М
Shluchim of the Rebbe to Mumbai India

А. Лидер, который пугает свой народ

ПЕРВОИСТОЧНИК 1 Бемидбар, 22:2-6

И увидел Балак, сын Ципора, все, что сделал Израиль эморею. И убоился Моав народа этого чрезвычайно, ибо велик он числом; и опостылела Моаву (жизнь) из-за сынов Израиля. И сказал Моав старейшинам Мидьяна: ныне объест это общество все, что вокруг нас, как объедает бык полевою зелень. А Балак, сын Ципора, был царем Моава в ту пору.

И направил он послов к Биламу, сыну Беора, в Птор, который на реке, на земле сынов его народа, чтобы призвать его, говоря: «Вот народ вышел из Египта; вот он покрыл, (сколько) видна земля, и расположился он против меня; и ныне пойди же, прокляни для меня этот народ, ибо он сильнее меня; быть может, я одолею, и мы нанесем ему удар, и изгоню я его с земли, ибо я знаю, кого ты благословишь, благословен, а кого проклянешь, проклят».

Раши

«И увидел Балак, сын Ципора, все, что сделал Израиль эморею». Он сказал: «Если эти два царя, на которых мы полагались, не устояли перед ними, мы тем более [не устоим]». Поэтому «И убоился Моав».

וַיֵּרָא בָלָק בֶּן צִפּוֹר אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְעָמּוֹרִי. וַיִּגֹר מוֹאֵב מִפְּנֵי הָעָם מְאֹד כִּי רַב הוּא, וַיִּקְצֹץ מוֹאֵב מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיֹּאמֶר מוֹאֵב אֶל זִקְנָיו מִדִּבְרֵן: "עֲתָה יִלְחֲכוּ הַקָּהָל אֶת כָּל סְבִיבֵינוּ כִּלְחָף הַשּׁוֹר אֶת יֶרֶק הַשָּׂדֶה", וּבָלָק בֶּן צִפּוֹר מָלָךְ לְמוֹאֵב בְּעֵת הַהִיא.

וַיִּשְׁלַח מְלָאכִים אֶל בָּלָעַם בֶּן בְּעֹר, פְּתוּרָה אֲשֶׁר עַל הַנָּהָר, אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹ, לֵקְרֹא לוֹ לֵאמֹר: "הִנֵּה עַם יֵצֵא מִמִּצְרַיִם הִנֵּה כָסָה אֶת עֵין הָאָרֶץ וְהוּא יֹשֵׁב מִמְּלִי. וְעַתָּה לְכָה נָא אֲרָה לִי אֶת הָעָם הַזֶּה, כִּי עֲצוּם הוּא מִמֶּנִּי. אוֹלֵי אוֹכַל נֶכֶח בּוֹ, וְאֶגְרֹשְׁנוּ מִן הָאָרֶץ. כִּי יִדְעֵתִי, אֶת אֲשֶׁר תִּבְרָךְ - מְבָרֵךְ, וְאֲשֶׁר תָּאֵר - יוֹאֵר".

וַיֵּרָא בָלָק בֶּן צִפּוֹר אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְעָמּוֹרִי. לְאֹמְרֵי: "אֵלּוּ שְׁנֵי מְלָכִים שְׁהִינּוּ בְּטוּחִים עֲלֵיהֶם - לֹא עָמְדוּ בְּפָנֵיהֶם, אָנוּ - עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה". לְפִיכָךְ "וַיִּגֹר מוֹאֵב".

ПЕРВОИСТОЧНИК 2 Раши, Шмот 21:23

Все цари Кнаана платили налог Сихону, чтобы он охранял их границы от [иноземнх] войск. Когда [сыны] Израиля попросили: «Пройду же я через твою землю», он ответил: «Я здесь лишь для того, чтобы защищать их, а вы просите об этом?»

Ребе

Государственная тайна

То обстоятельство, что кнаанейские цари платили налоги Сихону и Огу, чтобы те защищали их «от прохождения [иноземных] войск», не было широко известно, поэтому победа сынов Израиля над Сихоном и Огом не повлияла на моавитян и не усилила их страх — они не знали, что с падением своих царей потеряли тех, на кого «полагались» (ведь величие и мощь сынов Израиля они уже poznали, поэтому для них не было ничего нового в том, что они увидели «все, что сделал Израиль с эморейми»).

Однако узнав, что евреи сделали с Сихоном и Огом, Балак «увидел» в этом нечто новое. Он понял, что евреи уничтожили защитников Моава, и теперь некому их защищать.

В этот момент Балак испугался и больше не мог скрывать эту тайну от своих соотечественников. Он раскрыл им истинные масштабы

לְפִי שְׂכָל מַלְכֵי כְנָעַן הָיוּ מַעֲלִין לוֹ (לְסִיחֹן) מִסָּ, שֶׁהָיָה שׁוֹמְרָם שְׂלֹא יַעֲבְרוּ עָלֵיהֶם גִּיטוֹת, כִּיּוֹן שְׂאֲמָרוּ לוֹ יִשְׂרָאֵל "אֶעֱבְרָה בְּאַרְצְךָ", אָמַר לָהֶם: "כָּל עֲצָמֵי אֵינִי יוֹשֵׁב בָּאֵן אֶלֹא לְשׁוֹמְרָם מִפְּנֵיכֶם, וְאַתֶּם אוֹמְרִים כִּדָּ?"

ענין זה, שמלכי כנען שילמו מיסים לסיחון ולעוג כדי שיגנו עליהם "שלא יעברו עליהם גייסות"¹ לא היה מפורסם, ולכן ניצחונם של בני ישראל על סיחון ועוג לא השפיע על בני מואב והגביר בהם את פחדם² - כיון שהם לא ידעו שבמפלת סיחון ועוג הם איבדו את מי שהם היו "בטוחים עליהם". (והרי את גודלם ועוצמתם של בני ישראל הם כבר הכירו, ומשום כך לא התחדש אצלם דבר בראותם "את כל אשר עשה ישראל לאמורי").

אך כאשר בלק שמע את אשר עשו ישראל לסיחון ולעוג, הוא "ראה" בכך דברים נוספים: הוא הבין שבכך נשמדו מי ש"היינו בטוחים עליהם" ומעתה אין להם על מי לסמוך עוד³.

ומרוב פחדו העצום, לא יכול היה בלק להעלים סודו מאנשי המדינה, והוא גילה אף להם מהי משמעות מפלת סיחון ועוג

1. חוקת כא, לד.
2. סא, סע"א.

падения Сихона и Ога, и в результате «Моав убоился».

Паника

Казалось бы, зачем ему было рассказывать об этом всем? Ведь простой народ все равно ничем не мог помочь в этой ситуации, зачем же было пугать их?

Ответ в том, что когда Балак «увидел все, что сделал Израиль с эмореями», он полностью потерял самообладание. Балак не мог контролировать себя и удержаться от рассказа об этой тайне, ибо «нечестивые находятся во власти своего сердца».

Здесь видна разница между Балаком и Моше: Балак немедленно раскрыл свой страх народу, что привело к массовой панике. В отличие от этого, Моше, даже не будучи уверен, что Ог будет побежден, не только не рассказал об этом никому, но более того: даже внешне не подавал никакого виду. Талмуд говорит, что страх был только «в его сердце».

עבורם, ו"לפיכך: ויגר מואב"⁴.

ולכאורה, מדוע היה עליו לספר זאת לכולם, והרי בין כך ובין כך לא היה באפשרותם לסייע בכך, ומדוע הוא היה צריך לגרום לעמו ל"ויגר"?

התשובה לכך היא, שכאשר "וירא בלק את כל אשר עשה ישראל לאמורי", הוא איבד את עשתונותיו ולא הצליח להתאפק ולא לספר על כך, כי "הרשעים⁵ הן ברשות לבם".

וכאן ניכר ההבדל בין בלק לבין, להבדיל, משה רבינו: בלק פרסם מיד את פחדו, עד שגרם למורא לכל עמו. לעומת זאת משה רבינו, אף כאשר ירא מפני עוג, הרי לא זו בלבד שהוא לא סיפר על כך לאיש, אלא יותר מכך: אפילו עליו עצמו לא היה ניכר שום פחד, כפי שנאמר בגמרא⁶, שהפחד היה רק "בלבבו".

משיחת ש"פ בלק תשכ"ה

לקוטי שיחות (המתורגם ללה"ק) חלק ח', ע' 152 ואילך

5. ראה רד"ק לתהלים יט, ח. ג"א ר"פ בראשית. זח"ג נג, ב.
6. פ' שופטים כ, ח.

3. ולהעיר מהשינוי בפירוש רש"י דברים ג, ב: "מתירא ח"י משה שלא תעמוד לו זכות ששימש לאברהם כו", שרק שימש וד"ק.

4. לך לך יד, יד.

Б. Сильный лидер

ПЕРВОИСТОЧНИК 3 Бемидбар 21:33-34

И повернули они и взошли дорогой Башана. Ог, царь Башана, вышел им навстречу со всем своим народом на войну в Эдреи.

И сказал Г-сподь Моше: «Не бойся его, ибо в руку твою Я отдал его и весь его народ, и его землю, и поступишь ты с ним, как поступил с Сихоном, царем эмореев, который живет в Хешбоне».

ПЕРВОИСТОЧНИК 4 Талмуд, Трактаат Нида 61a

Поскольку Сихон и Ог были братьями, ибо говорит мудрец: Сихон и Ог были потомками Ахии сына Шамхазая, отчего Моше боялся Ога, но не Сихона?

Сказал рабби Йоханан, сказал рабби Шимон сын Йохая: «Из ответа Г-спода тому праведнику [Моше] ты узнаешь, что было в его сердце. В сердце своем Моше сказал: “Возможно, заслуга нашего праотца Авраама защитит Ога и спасет его. Ибо возможно он (Авраам) слышал сообщение Ога о том, что Лот был пленен во время битвы четырьмя царями, что позволило Аврааму спасти Лота”. Ибо сказано: “И пришел спасшийся и сообщил Авраму-еврею”. Рабби Йоханан говорит: “Спасшийся” — это Ог, потому что он был из остатков поколения потопа».

Раши

«**Братья**»: они происходили от Шамхазая и Азаэля, двух ангелов, которые сошли [на землю] в поколении Эноша.

וַיִּפְּנוּ וַיַּעֲלוּ דֶרֶךְ הַבִּשְׁטָן, וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ הַבִּשְׁטָן לִקְרָאתָם, הוּא וְכָל עַמּוֹ, לְמִלְחָמָה אִדְרֵעִי.

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה: "אַל תִּירָא אֹתוֹ, כִּי בְיָדְךָ נָתַתִּי אֹתוֹ וְאֵת כָּל עַמּוֹ וְאֵת אֶרְצוֹ, וְעָשִׂיתָ לוֹ כְּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָעַמֹּרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבוֹן".

מֵאַחֵר וְסִיחֹן וְעוֹג הָיוּ אֲחִים, שָׁכֵן אָמַר הַחֶכֶם: סִיחֹן וְעוֹג בְּנֵי אֲחִיָּה בֶר שְׁמִחְזַאי, מִדּוּעַ פָּחַד מֹשֶׁה רַבְּנוּ מֵעוֹג, וּמִסִּיחֹן הוּא לֹא פָּחַד?

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחִי: מִתּוֹךְ תְּשׁוּבָתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאוֹתוֹ צָדִיק — מֹשֶׁה רַבְּנוּ — אֵתָּה יוֹדֵעַ מָה הָיָה בְּלִבּוֹ. שָׁכֵן אָמַר מֹשֶׁה רַבְּנוּ בְּלִבּוֹ: שְׁמָא תַעֲמִיד לוֹ לְעוֹג זְכוּת שֶׁל אֲבִרָהֶם אֲבִינּוּ, שְׁשִׁמַּע לְדִבְרֵיו שֶׁל עַג שְׁלֵט בֶּן אֲחִי אֲבִרָהֶם נִשְׁכָּה בְּמִלְחָמַת אֲרִבְעַת הַמְּלָכִים אֶת הַחֲמִשָּׁה, וְחָשַׁשׁ לָהֶם. שָׁכֵן נֹאמַר "וַיָּבֹא הַפְּלִיט וַיַּגֵּד לְאַבְרָם הָעֵבֶרִי", וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: זֶה הַמְּכַנֶּה בְּכַתוּב "הַפְּלִיט" הֵנוּ עוֹג, מִשּׁוּם שֶׁפְּלִט — שְׁשִׁירָד — מִדּוּר הַמְּבוּל.

בְּנֵי אֲחִיָּה - שְׁבָא מִשְׁמִחְזַאי וְעִזְאֵל שְׁנֵי מְלָאכִים שֶׁיָּרְדוּ בְּדוּר אֵנוֹשׁ.

ПЕРВОИСТОЧНИК 5 Берешит Рабати, Берешит ст. 29

Ангелы заметили, что Святой, благословен Он, огорчен тем, что создал человека. Тотчас встали два ангела по имени Шемхазай и Азаэль и сказали Г-споду: «Владыка вселенной! Мы же говорили Тебе, когда Ты создавал мир, не создавать человека...»

«Что было бы тогда с миром?» - спросил Святой, благословен Он. «Мы позаботимся о нем», - ответили ангелы.

Святой, благословен Он, ответил: «Открыто и известно Мне, что если бы вы были в их мире и обладали бы их злым началом, то стали бы хуже их».

Ангелы ответили: «Позволь нам жить среди людей и посмотри, как мы освящаем Твое имя».

«Я дал вам разрешение» - ответил Святой, благословен Он. Тотчас они спустились [на землю], и злое начало овладело ими. Увидев красивых дочерей человеческих, они пошли за ними, не в силах контролировать себя... Они женились на женщинах и родили детей.

Сказал рабби Цадок: «От них родились великаны с порочными сердцами, которые берут что хотят и убивают, как сказано в стихе: "Мы видели там исполинов..."»

Мы учили в Мишне: «У Шемхазая было два сына, Хайя и Хайя, и они женились на женщинах и родили Сихона и Ога».

רָאוּ הַמַּלְאָכִים שֶׁהָיָה הַקֹּב"ה מְתַעֲצֵב עַל שֶׁבָּרָא בְּנֵי אָדָם. מִיָּד עָמְדוּ שְׁנֵי מַלְאָכִים לִפְנֵי הַקֹּב"ה שֶׁשָּׁמָּה שֶׁמַּחְזִיא וְעֵזָאֵל וְאָמְרוּ לִפְנֵיו: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הֲלֹא אָמַרְנוּ לִפְנֶיךָ בְּשַׁעַר שֶׁבָּרָאתָ עוֹלָמְךָ אֵל תִּבְרָא אָדָם...

אָמַר לָהֶם הַקֹּב"ה: וְעוֹלָם מָה תְּהֵא עָלָיו? אָמְרוּ לוֹ: אָנוּ מְסַתְּפִקִים בּוֹ.

אָמַר לָהֶם: גָּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי אֱלֹהֵי הַיִּיטָה בְּעוֹלָמָם וַיַּצֵּר הָרַע שׁוֹלֵט בָּכֶם כָּשֶׁם שֶׁשׁוֹלֵט בָּאָדָם הַיִּיטָה קִשְׁיִם מֵהֶם.

אָמְרוּ לוֹ: תֵּן לָנוּ רְשׁוּת וְנִדְוֹר עִם הַבְּרִיּוֹת וְתִרְאָה אֵיךְ אָנוּ מְקַדְּשִׁים שְׁמֶךָ.

אָמַר לָהֶם הַקֹּב"ה: כָּבֹר נִתְּתִי לָכֶם רְשׁוּת. מִיָּד יָרְדוּ וְהִשְׁלִיט בָּהֶם יַצֵּר הָרַע. כִּיּוֹן שֶׁרָאוּ בְּנוֹת הָאָדָם שֶׁהֵם יָפוֹת תַּעֲוֹ אַחֲרֵיהֶן וְלֹא יָכְלוּ לִכְבֹּשׁ בַּיָּצֵרן.. עָמְדוּ וַנִּשְׂאוּ נָשִׁים וְהוֹלִידוּ בָנִים.

אָמַר רַבִּי צְדוֹק: מֵהֶם נוֹלְדוּ הָעֲנָקִים אֲשֶׁר הוֹלְכִים בְּזִדּוֹן לָכֶם וּבִגְבָהָן, וּמַשְׁלָחִים יְדֵיהֶם בְּכָל גִּזְל וְחָמָס וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים. שֶׁנֶּאֱמַר וְשֵׁם רְאִינוּ אֶת הַנְּפִילִים וְגוֹי'

שְׁנִינוּ: שֶׁמַּחְזִיא הוֹלִיד שְׁנֵי בָנִים וּשְׁמוֹתָם - הֵיא וְהֵיא, וַנִּשְׂאוּ נָשִׁים וְהוֹלִידוּ סִיחוֹן וְעוֹג.

Ребе

Чего боялся Моше?

Моше не боялся физической мощи Ога. Евреи уже легко победили Сихона, который был равен Огу по силе. Скорее, он опасался, что «возможно, заслуга нашего праотца Авраама защитит» его. Т.е., спасая Лота и его семью от вражеских царей, Ог заслужил такую же награду, как если бы он спас самого Авраама. Это потому, что Лот был родственником Авраама, который ценил племянника как самого себя. Это ясно следует из стихов Торы: Ог передал сообщение Аврааму и тот начал действовать - "И услышал Аврам, что собрат его взят в плен и т.д.". Авраам рискнул собой, ради него.

Страх остался скрытым

Следует отметить также точность формулировки Талмуда, который добавляет слово, кажущееся лишним. Каждое слово в Торе является частью учения, что означает, что оно чему-то учит нас.

Формулировка этого места в Талмуде такова: «Из ответа Г-спода тому праведнику [Моше] ты узнаешь, что было в его сердце». Если Моше переживал из-за заслуг Ога (а это затрагивало судьбу всего еврейского народа), разве он не должен был рассказать об этом народу и предупредить о трудностях битвы с Огом? Как мог он утаивать это в своем сердце?

משה לא התיירא מגבורתו הגשמית של עוג (שהרי עוג וסיחון היו אחים, גם בגבורה, ואילו את סיחון כבשו ללא קשיים), אלא היה ירא מהזכות הרוחנית שלו, "שמא תעמוד לו זכות של אברהם אבינו", והיינו, שפעולת עוג שהציל את לוט ובני ביתו מארבעת המלכים חשובה כמו הצלת אברהם⁸, כי לוט הוא משפחתו וקרובו שמחשיבו אברהם כעצמו, שזהו פשוטם של הפסוקים מה שהגיד לאברהם ופעל בהגדתו - "וישמע אברם כי נשבה אחיו וגו'"⁸, שסיכן אברהם את עצמו על זה.

ובענין זה יש דיוק בגמרא - הוספת מילה של כאורה לא נוגעת לענין, אלא, שכל תיבה בתורה היא חלק מהתורה, מלשון הוראה⁹, כך, שגם בזה יש הוראה ולימוד:

לשון הגמרא הוא: "מתשובתו של אותו צדיק אתה יודע מה היה בלבו". ולכאורה: כיון שמשה היה ירא מהזכות של עוג - שזהו ענין עיקרי שנוגע לכללות היציאה של בני ישראל להילחם עם עוג - היה לו לספר זאת לבני ישראל ולומר להם שעוג אינו כמו סיחון, ואולי אי אפשר להלחם עמו, ואיך היה יכול לנצור זאת בלבו?!

7. מד, ב.
8. שמואל-א טז, ז.

Ответ в том, что Моше было назначено стать лидером еврейского народа. Он знал, что если покажет страх, и тем более если расскажет о нем, это окажет деморализующее воздействие на их боеготовность, а проявление страха воодушевит врагов.

Поэтому, хотя был логический довод в пользу того, что у Ога есть заслуга, Моше был осторожен, чтобы удержать это беспокойство в сердце, чтобы не обескуражить евреев. Это было необходимо, чтобы позволить евреям победить Ога, поскольку даже когда есть логический и верный довод и страх, обоснованный с точки зрения Торы, следует держать его в сердце. Учитывая, что Моше не знал наверняка, что Ог будет под защитой заслуги Авраама, беспокойство было обоснованным, но он смог с ним совладать, ведь, с другой стороны, он не знал этого наверняка, а только предполагал, что заслуга Авраама может ему помочь. Поэтому он мог сдерживать себя (даже несмотря на это сомнение), ведь всё это оставалось лишь в его сердце и мыслях.

В отличие от человека, Г-сподь видит то, что лежит на сердце, поэтому только Он видел беспокойство Моше, и поэтому ободрял его.

אך הענין הוא: כיון שמשנה נשלח להיות נשיא בישראל - ידע, שאם יהיה ניכר עליו ענין של מורא (אפילו לא בדיבורו, אלא בפניו בלבד), הרי זה עלול להחליש חס ושלום את כל בני ישראל בענייניהם, וליתן תוקף לצד המנגד.

ולכן, אף שהיה מקום בשכלו, שכל של קדושה, שיש לעוג זכות של הצלת לוט, אברהם (ושרה) - נזהר לנצור זאת בלבו, ובלבד שלא יהיה ניכר מלבו והלאה, כדי שלא להחליש את ישראל, שמזה עצמו יוכל לבוא נצחונו של עוג - אם יהיה ניכר ענין של יראה בפניו, ועל-אחת-כמה-וכמה באמירה בדיבור, שאז ישפיע הדבר על אופן הנהלת המלחמה של בני ישראל, ואופן הנהלת המלחמה של עוג, כשיראה את "האיש הירא ורך הלבב"⁹. וזוהי הדגשת הגמרא "מה היה בלבו" - שאפילו כאשר היה ירא להלחם שמא תעמוד לו זכותו של אברהם (יראה שיש לה מקום בתורה), היה זה רק בלבו, שכן, מצד שני, הרי לא ידע בבירור, ורק חשש שמא תעמוד לו זכותו של אברהם, ולכן היה יכול לשלוט בעצמו (ואף על הספק), שרק בלבו כו'.

וכיון ש"האדם יראה לעינים וה' יראה ללבב"¹⁰ - הנה רק הקב"ה ראה "מה היה בלבו", ולכן אמר לו "אל תירא אותו וגו'".

9. ראה ספר התולדות אדמו"ר מוהרי"צ ח"ג ריש ע' 194. אג"ק חל"ב ע' רנח.

10. ראה ברכות ז, ב. וש"נ.

В. Не показывай страх

Ребе

Здесь есть урок, адресованный каждому лидеру. Лидер может видеть трудности, но не знать, как их преодолеть. Однако, зная, что Свыше ему назначено быть лидером, должен держать свои страхи при себе. Нужно понимать, что страхи не могут влиять на действия или речь, и не должны проявляться в поведении лидера.

וְזוֹהִי הוֹרָאָה לְכָל נָשִׂיא בִּימֵיו:
אֲפִילוּ בְשַׁעָה שְׂרֹאָה שִׁישְׁנָם
קִשְׂיִים, וּבַעֲצָמוֹ אֵינוּ מִבִּין כִּיצַד
יַעֲמְדוּ בָהֶם, הִנֵּה בִידְעוֹ שְׂאוֹתוֹ
הוֹעִידָה הַהִשְׁגָּחָה הָעֲלִיוֹנָה לִהְיוֹת
נָשִׂיא וּמִנְהִיג, הִרִי הוּא נוֹצֵר זֹאת
בְּלִבּוֹ, בְּאוֹפֶן שֶׁלֹּא יֵצֵא חוּץ מִלְּבוֹ,
וְלֹא זֶה בְּלִבְדֹּ שְׂאֲסוֹר שְׁתֵּהִיָּה לְזֶה
הַשְׁפָּעָה בַּהֲנַגְתּוֹ בַּמַּעֲשֶׂה אוֹ
בְּדִיבּוֹר, אֲלֹא אֲפִילוּ בְּפָנָיו לֹא
צָרִיךְ לִהְיוֹת נִיכָר דְּבַר.

Кто может выдвигать требования?

Таким было поведение Ребе Раяца, чью годовщину освобождения мы празднуем.

Его арест произошел в разгар национального кризиса, сразу после убийства советского посла в Польше, поэтому планировалась жестокая расправа над гражданами СССР.

Тем не менее, Ребе Раяц принял это испытание с решимостью действовать уверенно и свободно, признавая сложное состояние дел того времени, и даже признавая талмудическое изречение «не провоцируй нечестивого, когда час играет ему на руку».

Он отмечает в письме, что знает, что его сопровождают «все любящие

ובאופן הזה היתה הנהגת הנשיא,
בעל השמחה והגאולה:

הַמֵּאֲסָר הִיָּה בְּאוֹתוֹ לַיְלָה שְׁבוּ
הִיָּתָה שַׁעַת חִירוֹם בִּיּוֹתֵר, בְּגִלְל
שֶׁהֲרִגוּ אֶזְזֵאת הַשְּׁגִרִיר הָרוֹסִי
בְּפוֹלִין, וְלִכֵּן הַחֲלִיטוּ שְׂצָרִיךְ
לִהְרוֹג כְּמָה וְכְמָה מֵאֲלוֹ שְׁנִמְצָאִים
בַּמִּדִּינָתוֹ¹².

וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן, הִיָּתָה כְּנִיסָתוֹ
הָרֵאשׁוֹנָה לְמֵאֲסָר מִתּוֹךְ הַחֲלָטָה
שֶׁהֲנַגְתּוֹ תִּהְיֶה בַּהֲרַחְבָּה (לֹא
רַק לְאַחֲרֵי שִׁיצָא מִהַמֵּאֲסָר...),
בִּידְעוֹ בְּלִבּוֹ הַמְּצָב בַּעוֹלָם, וְשֶׁאֵין
לְהַתְּגָרוֹת בְּרִשָּׁע כְּשֶׁהַשַּׁעָה
מִשְׁחַקָּת לִי¹³ - כִּיּוֹן שֶׁהוֹלָכִים עִמּוֹ
(כְּלִשׁוֹנוֹ בַּמִּכְתָּבוֹ¹³) "כָּל מַחֲבָבִי
תּוֹרַתְנוֹ הִק', שׁוֹמְרֵי מִצְוָה, וְגַם
אֶת אֶת אֲשֶׁר בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל יִכּוֹנֶה"

11. אנ"ק ח"ב ע' פ. וש"נ.

Тору, все соблюдающие заповеди, а также те, кто называется 'Израилем'. Он не мог показать страха не только в своих действиях или речи, но даже в выражении лица.

Такое поведение действительно имело успех, и все смогли увидеть великое чудо, которое Г-сподь сотворил для нас. Советские официальные лица освободили его, чтобы он смог вернуться к семье.

(שלבם ער להקב"ה ולתורתו¹⁴), ולכן, אסור שיהיה ניכר ענין של מורא, לא רק במעשה או בדיבור, אלא אפילו במראה פניו.

ואכן הנהגה זו הצליחה, והביאה לידי כך שראו כל עמי הארץ כי הפלה ה' לעשות עמנו, שגם הם הוצרכו להודות כו', ולשחרר אותו שיוכל לנסוע ולחזור למקומו במצב של חירות.

ПЕРВОИСТОЧНИК 6 («Записки об аресте», 1927 г. Рабби Йосефа Ицхак Шнеерсон)

Охранник указал мне, что я должен продолжать идти к открытой двери в конце коридора. “Обратитесь к одной из секретарш там”, – сказал он, – “она даст вам анкету для заполнения”. По обеим сторонам коридора длиной двадцать пять метров и шириной два метра располагались закрытые двери и каждый пять метров были освещены маленькими потолочными лампами. По всей его длине стояли десять или двенадцать часовых. Каждый из них был вооружен казачьей пикой, висевшей за спиной, отполированной шашкой в левой руке и ружьем в правой руке. Все они стояли неподвижно, как мраморные статуи, за исключением их постоянно блуждающих глаз.

Это странное и устрашающее зрелище должно наполнить любого нормального человека ужасом. Я брел в другой конец того коридора в мрачной тьме и

השומר מוליכני, ומראה באצבעו ללכת ישר בארץ המבוא עד קצהו אל הדלת הפתוחה לרוחה. שמה תפנו אל אחת הפותבות, ותתן לכם גליון שאלות אשר תענו בכתב על כל השאלות האמורות בו. המבוא הלזה הוא חדר ארץ ביותר על חמשים אמה, רחב בארבעה אמה ובשני צדדיו פתחים ודלתותיהם סגורות, ועל כל עשר אמות דולק בתורה נר קטן ובכל ארץ החדר עומדים כעשרה או שנים עשר איש מזינים. כל אחד מהשומרים הללו, מזינים בכידון קוזקי מאחוריו, בכידו השמאלית הרב מלפשה, ובכידו הימנית קנה רובה, ועומד באופן שיש בפסיל אכן מבלי אשר יזוז ממקומו, רק עיניו צופות על כל צדדיו.

המראה הנורא המוזר הלזה הגה בהכרח פיל אימה על אדם ישר. בחשך האים ובדומיה המתה הלזו הלכתי אל קצה המבוא, ובמוחי מתעוררת שאלה: אנה הנני הולך,

12. ראה שהש"ר פ"ה, ב (א).
13. יומא יט, סע"א. וש"נ.

смертельной тишине. Я спрашивал себя: «Куда я иду? Зачем я туда иду? Что я должен делать? Чем все это закончится?»

Увидев длинную скамью в нескольких шагах от себя, я сел отдохнуть... Настоящий момент я должен использовать, чтобы обдумать свое нынешнее положение и подготовиться к тому, как вести себя в комнате с дверью, открытой для каждого заключенного...

Мой разум озарился как вспышкой молнии: «Довольно этих мыслей! А как же Г-сподь? Кто все это устроил? В конце концов, все исходит от Него».

Я продумал свои общие ответы и пришел к решению оставаться смелым и сильным, без страха, говорить ясно и не принимать во внимание происходящее вокруг... Это твердое и безусловное решение подняло мой дух и укрепило мое чувство собственного достоинства. Когда восходящее солнце осветило белую стену передо мной, я чувствовал себя так, будто сижу в саду или совершаю дневную прогулку.

Как высока простая внутренняя вера, которую каждый еврей наследует от наших праотцев, отцов мира! Как велика сила абсолютного упования! Они являются не только столпами нашей веры, но и столпами обычной материальной жизни каждого еврея.

ולאִיזה צָרָךְ הִנְנִי הוֹלֵךְ. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת וּמָה יְהִיָּה אַחֲרֵית דְּבָר זֶה...

מִרְחוֹק אֵיזָה צָעָדִים רָאִיתִי סִפְסָל אֶרֶךְ. הִלַּכְתִּי אֶל סִפְסָל זֶה וַיִּשְׁבַּתִּי לְנוֹחַ מַעַט... בְּשָׁעָה זוֹ עָלַי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ לְהִתְבּוֹנֵן בְּמַצְבִּי הַחוּוָה, וּלְהִכִּין אֶת עַצְמִי אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בַּחֲדָר הַדָּלֶת הַפְּתוּחָה לְרוּחָהּ לְכָל אָסִיר...

דָּם מְלַהֲרָהּ – הַבְּרִיק בְּמוֹחִי – וּבְאוֹר בְּרָק זָרַח בְּרַעֲיוֹנִי: וְהָאֱלֹקִים מָה? מִי עָשָׂה כְּזֹאת? מִי פָעַל כְּזֹאת? הֲלֹא הַכֹּל מֵאֵת הָאֱלֹקִים!...

סִדַּרְתִּי לִי דְבָרִי מַעֲנָה כָּלִילִים. וּבִאתִי לִידֵי הַחֲלָטָה גְמוּרָה לְהִיּוֹת עַז וְתִקְיָה, בְּלִי חַת, לְדַבֵּר בְּשָׁפָה בָּרָה, וְלֹא לְהִתְחַשֵּׁב כָּלֵל עִם הַמַּצֵּב וְהַסְבִּיכָה אֲשֶׁר יְסוֹבְבוּנִי. הַחֲלָטָתִי הַתְקִיפָה וְהַמְחָלָטֶת הִלְזוּ נִתְּנָה לִי הַגְבָּהַת רוּחַ, וְהִרְגָּשׁ יְחוּס עַצְמִי. וְכֵן בְּשָׁעָה יִשְׁבַּתִּי כְּיוֹשֵׁב בִּגְּזֵן, אוֹ מְטִיל לְרוּחַ הַיּוֹם. כִּי אוֹר זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ הָאִירָה אֶת פְּנֵי הַכֶּתֶל הַלָּבֵן אֲשֶׁר לְמוֹלִי...

מָה רַבָּה הִיא הָאֱמוּנָה הַפְּנִימִית, הָאֱמוּנָה הַתְּמִימָה הַבָּאָה בִּירֶשֶׁה לְכָל יִשְׂרָאֵל מֵאַבּוֹתֵינוּ אֲבוֹת עוֹלָם. וּמָה גָדוֹל הוּא כּוֹחוֹ שֶׁל הַבְּטָחוֹן הַגָּמוּר. הֵם לֹא רַק יְסוּדֵי הַדָּת, דֶּת קִדְשָׁנוּ, כִּי אִם גַּם יְסוּדֵי חַיִּים, הַחַיִּים הַרְגִּילִים, הַחַיִּים הַגִּשְׁמִיִּים שֶׁל כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל.

Ребе

Слабость не позволительна

Эта идея многократно упоминалась Ребе Раяцем. На нас лежит миссия Г-спода сделать этот мир лучше, красивее, более утонченным и святым, чем он был до сих пор. Начиная работать над конкретной задачей, не следует позволять себе думать, что цель не увенчается успехом, не дай Б-г, и определенно не следует позволить таким мыслям влиять на то, как мы ее выполняем.

Ребе приводил в пример армию: отправляясь на войну, еще до любых сражений солдаты поют победный марш.

Такой прием — неотъемлемая часть военной стратегии. Точно так же, как для победы в битве нужно принести винтовку и пушку и т.п., так же нужно вооружиться сильным убеждением, что ты победишь. С таким настроением победу достичь легче и быстрее.

וזוהי גם הנקודה שאודותה דיבר בעל השמחה כמה פעמים, שכאשר יוצאים למלא שליחותו של הקב"ה בענין של תורה ומצוות - שזהו תוכן כל חיי ימי ישראל, שהם "שלוחי דרחמנא"¹³ - שליח של הקב"ה בעולם כדי לעשותו טוב ויפה נעלה ומזוכך ומקודש יותר מאשר ברגע שלפני זה - אין להעלות על הדעת את המחשבה שמא לא יצליחו חס ושלום, ועל-אחת-כמה-וכמה שאסור להניח שמחשבה כזו תפעל על אופן ההליכה למילוי השליחות.

וכידוע הדוגמא שהביא רבינו נשיאנו לענין זה, שרואים בהנהגת העולם שכאשר אנשי צבא יוצאים לחזית, הנה כבר בעת הליכתם אל החזית, עוד קודם התחלת הקרב, קודם שהתחילה המלחמה, מנגנים כבר "מארש" (שיר לכת) של נצחון¹⁴.

וטעם הדבר - לפי שהנהגה זו נכללת בתכסיסי המלחמה: כשם שבשביל הניצחון יש צורך בכלי זיין, רובה, תותח וכיוצא בזה, כמו כן יש צורך בהחלטה ומצב רוח של ניצחון ודאי ללא כל ספק, שעל ידי זה נעשה הניצחון במהירות ובקלות יותר.

ПЕРВОИСТОЧНИК 7 Сефер Асихот, 5705 (1945), стр. 57

Когда мой прапрадед, Ребе Цемах Цедек, посетил группу еврейских солдат в Кронштадте, городе-порте недалеко от Петербурга, один из них заметил, что битва выигрывается не слезами, а походным маршем.

По этому поводу Ребе Цемах Цедек позже сказал: «Вот это солдат! Солдат знает только одно, и не более: его работа — подчиняться генералу. Если генерал дает приказ идти, солдат идет вперед, даже навстречу опасности. Это все, что он знает, и он идет не со слезами, а с походным маршем».

Ребе

Слабость не позволительна

Это урок из нынешней недельной главы Торы, практически выраженный в поведении нашего Ребе. Это урок для «всех, кто называется 'Израилем'». Если мы действуем, чувствуя уверенность в том, что преуспеем в выполнении миссии Г-спода, говорим об этом с полной убежденностью и даже показываем триумф, тогда благословение Г-спода нам гарантировано — «не бойся его». Даже страх в наших сердцах исчезнет, и мы пойдем с радостью и добрым сердцем выполнять миссию Г-спода, творить справедливость и милосердие.

הוּד כְּבוֹד קִדְשָׁת אֲדָמוֹ"ר הָרַב
הַקְדּוֹשׁ הַצֶּמַח צֶדֶק, כְּשֶׁבִקֵּר אֶת
הַחֲיָלִים הַיְּהוּדִיִּים בְּקִרְנֵי שִׁשְׁט – נִמְלַ
כְּעִיר הַבִּירָה פֶּטְרִבּוֹרֵג שְׁבְרוֹסְיָה,
אָמַר לוֹ אֶחָד הַחֲיָלִים, שְׂמִלְחָמָה לֹא
מִנְצָחִים בְּדַמְעוֹת, אֲלָא בְּשִׁיר לְכַת
(מֵאֲרֵשׁ).

אָמַר עַל כֵּן הַצֶּמַח צֶדֶק: "זֶהוּ חֲיָל!
חֲיָל יוֹדֵעַ רַק זֹאת, וְיֹתֵר אֵין הוּא
יּוֹדֵעַ. עָלָיו לְצִיַּת לַגֶּנֶרֶל, הַגֶּנֶרֶל
מְצַוֶּה לְלָכַת – וְהַחֲיָל הוֹלֵךְ, אֲפִלּוּ
בְּמִקּוֹם סִכָּנָה, וְהוּא הוֹלֵךְ עִם מֵאֲרֵשׁ
וְלֹא בְּדַמְעוֹת.

זוהי ההוראה שלמדים מסיום הפרשה, שבאה לידי פועל באופן הנהגת רבינו נשיאנו, בתור לימוד והוראה לכל אחד ואחד (כלשונו במכתבו: "כל אשר בשם ישראל יכונה") - שאם רק מתנהגים כמו שיודעים בוודאות, במאה אחוז, שימלאו את שליחותו של הקב"ה, ומדברים בכל התוקף והוודאות, ועד שגם במראה פניו ניכר שהולך כאן זה שכבר ניצח במלחמה, אזי ישנה ברכתו של הקב"ה: "אל תירא אותו", שגם מתוך פנימיות הלב תיעלם היראה, וילך בשמחה ובטוב לבב למלא את שליחותו של הקב"ה, לעשות צדקה וחסד.

משיחת יום ב', פרשת בלק, י"ב תמוז,
ה'תשכ"ה
תורת מנחם חלק מ"ד, עמוד 81 ואילך
הנחה בלתי מוגה

13. יומא יט, סע"א. וש"נ.
14. ראה סה"ש תש"ט ס"ע 323
ואילך. וש"נ.

КЛЮЧЕВЫЕ МОМЕНТЫ:

- Балак был посвящен в конфиденциальную информацию: Моав платил Сихону и Огу за охрану своих границ, и теперь, когда они пали, страна стала уязвима.
- Балак раскрыл это своему народу, и все запаниковали.
- Моше, напротив, убоявшись врага, не выдал своих страхов народу, сохранив их в сердце.
- Ог и Сихон происходили от ангелов, что объясняет их необычайный рост и мощь.
- Моше боялся только Ога, а не Сихона, из-за заслуги Ога в спасении Лота, племянника Авраама, что расценивалось так, будто он спас самого Авраама.
- В отличие от Балака, Моше только в сердце испытывал страх, зная, что его демонстрация деморализует народ.
- Урок для каждого лидера: даже перед лицом великих вызовов следует транслировать силу и уверенность.
- Именно так поступил Ребе Раян, когда был арестован. Он не проявил страха и держался гордо. Он знал, что страх ослабит евреев по всей России.
- Солдаты идут в бой с победным маршем; только с таким настроением выигрывается битва.

ВЫВОД:

В сложные времена проявляйте радость и уверенность, транслируйте силу и чувство победы, и это поможет преодолеть эти вызовы..